

NYT MAGASIN: Fotografiets magt - nu uden filter

Fotokunsten har kronede dage, og fotokunstnere høster anerkendelse i stor stil, men i Danmark har vi manglet platforme. Det forsøger magasinet 'Filter for fotografi' at lave om på med en bred kulturel tilgang til fotografiet

Af Matthias Hvass Borello

Fotografisk Center, Museet for Fotokunst, Det Nationale Fotomuseum har været institutioner for fotokunsten i flere år, men i dag kan man tale om et egentligt fotokunst-boom. Derfor må man også rejse spørgsmålet, om der er kapacitet i Danmark til at løfte denne talentmasse og dette stigende fokus? Nu har vi fået et nyt magasin for fotografi. Ikke bare for fotokunst, men fotografiet i en mere kulturelt bred forstand. Filter hedder det, og med det er forsøget at gå et skridt videre, hvor kunst-, identitets- og kulturhistorie går hånd i hånd i omhyggelig rotation omkring fotografiets væsen.

"Det er ikke bare fotokunsten, vi sætter under lup, men fotografiet som bredt kulturelt fænomen. Man skal se det her som en reaktion på en masse tendenser i vores kultur lige nu, og herunder altså også fotokunsten. Det vigtige er at undgå den marginalisering, der har været institutionshistorisk i Danmark. Vi fokuserer dermed på de mange tendenser og tilgange, der er til fotografiet," forklarer Cecilie Mejer, der her udtaler sig på vegne af et stærkt alsidigt redaktionelt team, som har barslet med Filter i to år. Lige indtil bladet ramte gaderne sidst i november. Filter må betegnes som en sjældenhed, fordi vi i Danmark indtil nu har haft flere magasiner, der beskæftigede sig med særlige områder inden for fotografiet, men ikke et magasin, som kan favne de brede akademiske, kunstneriske og kulturelle diskussioner, som fotografiet er kilde til. Det har for redaktørerne, Mette Bergsang, Camilla Kragelund, Morten Krogh-Petersen, Sabine Nielsen og Cecilie Mejer, handlet om bredde. En bredde, der er strengt nødvendig ifølge Nicolai Howalt. Nok en af Danmarks bedst profilerede kunstfotografer lige nu.

150 års kulturhistorie

"Bredden er et forsøg på at forholde sig til noget, som har været en del af vores kultur nu i 150 år, så vi forholder os til fotografiet kulturhistorisk, teoretisk, etnologisk og samfundsmæssigt," forklarer Cecilie Mejer.

Derfor er redaktionen bag Filter også en meget kollektiv størrelse med vidt forskellige kvalifikationer indenfor både kultur- og kunsthistorie, etnologi og fotografihistorie. Dermed er der lagt op til et væld af tilgange, som hun påpeger. Hvad betyder fotografiet for eksempel for vores identitetsskabelse, historieopfattelse, kulturforståelse?

"Det er de brede diskussioner, vi vil have i gang. Initiativet lå netop i denne brede platform, hvor man ville kunne publicere mere akademiske tekster om fotokunsten og samtidig samle den meget spredte formidling, der har været indtil nu, i et profileret magasin, som forholder sig til fotografiet i en bred, kulturel sammenhæng. Det er en platform for en bedre og bredere diskussion af fotografiet. Og det er med andre ord et forsøg på at tage fotokunsten alvorligt i en kulturel kontekst."

'Filter' er tvetydigt, forklarer Cecilie Mejer, fordi navnet både knytter sig til det tekniske bag fotografiet, men også det at man frasorterer nogle ting. Motivet har været at få det samlet og få mange stemmer på banen. Men samtidig frasorteres også det, der er ikke er godt, da der ifølge redaktionen også var et behov for at forholde sig kvalitativt til fotokunsten.

Fotokunsten i medvind

Hele redaktionen havde observeret, at der foregik en masse utrolig interessante ting på den danske fotokunstscene, og det her er en reaktion på det meget store arbejde, som kunstfotograferne har udført de seneste år, forklarer Cecilie Mejer. Og ifølge hende kan man bestemt tale om, at der er en stærk generation af kunstfotografer lige nu, som dog står i gæld til nogle få, men ihærdige fotografer som har været stædige i

mange år inden for deres felt. Det har betydet at man også fagligt er begyndt at forholde sig til fotografiet på universiteterne og journalisthøjskolerne.

"Vi er selvfølgelig til for at fange nogle af alle de ting, der sker, men jeg vil også meget gerne pointere, at vi forsøger at opløse nogle af de skel, der er inden for fotografiet og ser i første nummer blandt andet på begrebet 'fotogenitet'. På den måde håber vi at kunne skabe nogle spændende dialoger på tværs, pudse øjnene og skabe en interesse for dem, der måske ikke lige vidste at fotografiet kunne sige dem noget. Der er jo mange, der bare æder vores fotografiske kultur råt uden at tænke over, hvordan fotografiet egentlig fungerer kulturelt."

Magasinet, der indtil videre udkommer halvårligt, tager således hver gang en tematik op, som kan udfolde nogle af de diskussioner, der ligger inden for fotografiet.

Fotografiet er et specielt område, fordi vi alle fotograferer - og nu også med vores mobiltelefoner, men det gør ifølge Cecilie Mejer også, at man stadigvæk skal overbevise mange om, at fotografi også kan være kunst.

"Masseproduktionen er på mange måder fotografiets særkende, men altså også dets store udfordring i anerkendelsen som kunstnerisk genre. Det er på mange måder det, der gør fotografiet så spændende, at det bevæger sig på så mange forskellige niveauer og er alle vegne: I familiealbummet, i journalistikken, men altså også i kunsten. Her ligger der nogle spændende diskussioner, og det er dem, vi forsøger at gribe. Samtidig har alle derigennem et forhold til fotografiet, fordi alle tager dem og relaterer sig til dem."

En lang men god historie

Nicolai Howalt og Trine Søndergaards karrierer er en af de rigtig gode historier på den danske fotokunsts scene. Bare i 2007 har de udstillet i New York, Lianzhou, München, Mannheim, Montreal, Paris og Berlin med deres serie How to Hunt, og er aktuelle på åbningsudstillingen Danskjävlar i Kunsthall Charlottenborg den 12. jan.

Men Nicolai Howalt havde unægteligt et behov for, at der var et medie, der talte hans kunsts sag, og især med et udsyn til den internationale verden.

"Jeg tror, at vores held var, at de danske samtidskunst-institutioner fik øjnene op for fotokunsten på lige fod med de andre medier. Gallerierne har i den forbindelse gjort et stort stykke arbejde ved at bringe fotografiet ind i en bred kunstkontekst. For det er jo ikke mediet, der er det interessante her, men det udtryk, der bliver arbejdet med," forklarer Nicolai Howalt, der om nogen har været igennem tromlen fra den spæde start som fotograf for i dag at være en af de stærkest profilerede kunstnere i Danmark. "Men det er vel et udtryk for, at man nu tager fotokunsten alvorligt på kunstscenen, på akademiet og blandt gallerierne og samlerne."

Tidligere var der ikke noget at komme efter, hvilket ifølge Nicolai Howalt er et symptom på, at vi typisk er 10-15 år bagefter i Danmark i forhold til resten af Europa. Men vi kan nu også ifølge ham - i kraft af en øget fokusering på akademiet, fotoskolen Fatamorgana og i udlandet - tale om en meget stærk generation af fotografer.

For Nicolai Howalt er det i den forbindelse uhyre vigtigt, at vi ikke laver magasiner blot til en specifik kunstform, men forsøger at gå ud fra en samfundstanke, hvor man ser på den moderne kunstform med en bred optik og ser på, hvor kunsten bevæger sig hen.

"Det er i mine øjne farligt, hvis man kun forholder sig til fotografiet. Den marginaliserede rolle, som fotografiet har haft i Danmark, er netop et resultat af en ensidig fokusering. Man må bare håbe, at de kan blive ved med at forny sig, og lave nogle magasiner, som både overrasker og bevæger," lyder opfordringen fra Nicolai Howalt.

mab@information.dk

Filter #01 er på gaden nu og kan købes via hjemmesiden www.udenfilter.net, udvalgte gallerier, museer og boghandlere. 117 sider, 90 kr.

Dagbladet Information, 7. januar 2008.